

KONVERZE NA LAPAROTOMII PŘI ROBOTICKY ASISTOVANÉ STAGINGOVÉ OPERACI

PRO KARCINOM ENDOMETRIA

Porodnicko – gynekologická klinika LF UP v Olomouci a FNOL

Autor: **Polačiková Monika**

Školitel: **MUDr. Jánošík Martin**

Robotem asistovaná operace je považována za vhodnou metodu stagingu časných stadií karcinomu endometria. Dostupné údaje hodnotící míru četnosti konverze roboticky asistovaného laparoskopického výkonu na otevřenou operaci jsou omezené. Stejně tak není definováno spektrum příčin vedoucích ke konverzi.

Obr. 1: Připevnění ramen robotického systému da Vinci S HD a Xi k zavedeným portům

V srpnu 2009 bylo otevřeno robotické centrum ve fakultní nemocnici v Olomouci, čímž se otevřela možnost provádět staging karcinomu endometria robotickou asistencí. Retrospektivně jsme hodnotili operace v období 2009-2023, u nichž byla pomocí čtyřramenného da Vinci S HD a Xi robotického systému provedena hysterektomie, oboustranná adnexektomie, pánevní/paraaortální lymfadenektomie. Do hodnocení byly zahrnuty tyto parametry:

- věk,
- body mass index (BMI),
- klinické stadium onemocnění,
- délka operačního výkonu,
- krevní ztráta,
- operační komplikace.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
N (počet případu)	6	20	9	23	21	23	31	37	35	41	45	55	45	54	55
věk (roky)	65	62,5	62,9	63	63,4	66	65,76	62,05	65,2	64,2	64,62	64,2	65,71	66,02	67,1
BMI	30,44	29,97	31,3	34,33	32,21	31,59	28,66	32,76	31,55	31,85	31,18	34,74	32,85	33,8	34,45
operační čas (min)	308	254	224	247	251	244	274	234	270	233	254	190	144	134	118
krevní ztráta (ml)	250	151	105	146	163	112	114	107	86	122	79	132	68	62	139
konverze	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	2	0	0	2

Prezentujeme soubor 500 pacientek operovaných z indikace časného stadia karcinomu endometria v letech 2009-2023 na Porodnicko-gynekologické klinice Fakultní nemocnice Olomouc.

Pacientky s průměrným věkem 65 let (rozmezí od 29 do 90 let) a průměrným BMI 32,6 kg/m² (rozmezí od 15,0 do 67,4 kg/m²) podstoupily roboticky asistovanou totální laparoskopickou hysterektomii, oboustrannou adnexektomii a staging lymfatických uzlin v souladu s aktuálně platnými doporučeními. Průměrná doba výkonu byla **208 minut** s průměrnou krevní ztrátou **111 ml**.

V souboru pacientek došlo k **8 konverzím** roboticky asistované laparoskopie na otevřenou operaci, což je **1,6 %** ze všech operací. Průměrný věk těchto pacientek byl **68 let** s průměrným BMI **42,3 kg/m²**. Průměrná doba zákroku u konvertovaných operací byla **242 minut** a průměrná krevní ztráta byla **914 ml**, přičemž její většina vznikla až po provedení konverze na laparotomii. Průměrný BMI v této skupině byl **42,77**.

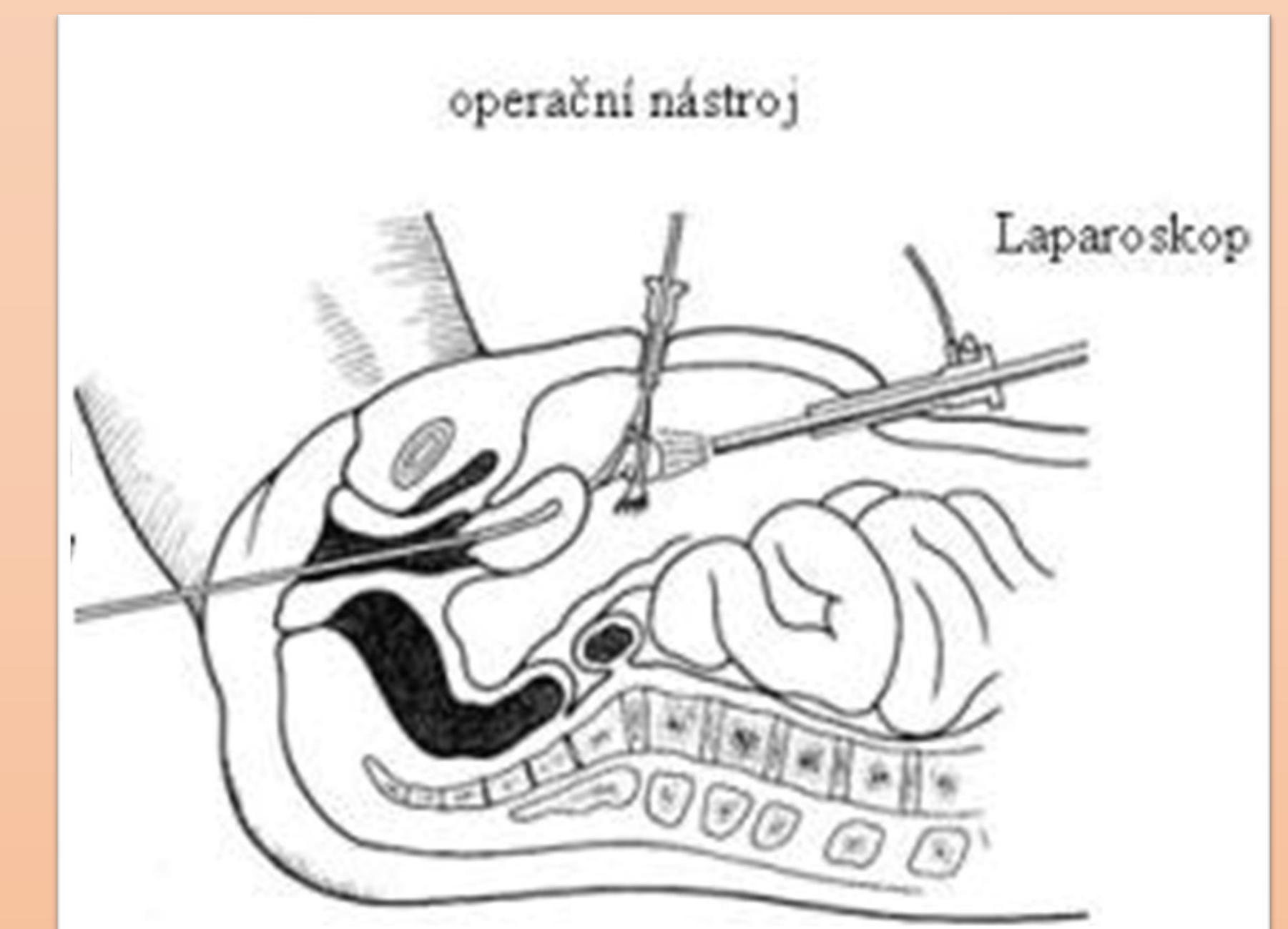
Nejčastější příčinou konverze bylo **iatrogenní poranění:**

krvácení (z dolní duté žíly, zevní ilické žíly, břišní stěny) a léze tlustého střeva.

Dalšími příčinami byly **neočekávané nálezy v dutině břišní** (rozsáhlá nádorová masa peritoneální dutiny a střeva, masivní adnextumor a těžký adhezivní proces pánve).

Závěr:

Roboticky asistovaná laparoskopická operace je zlatým standardem pro chirurgický staging karcinomu endometria. V našem souboru 500 pacientek byla četnost konverze na laparotomii 1,6 %. Hlavními příčinami bylo *závažné perioperační krvácení, neočekávané perioperační nálezy a léze břišních orgánů*. Průměrný věk pacientek v obou skupinách byl srovnatelný, avšak průměrný BMI se významně lišil.

Obr. 2: Anatomické poměry v malé pánvi při laparoskopické operaci

Zdroje:

PILKA, R. a kol. *Robotem asistovaný laparoskopický staging karcinomu endometria – srovnání se standardní laparotomií*. Česká gynekologie, 2011, roč. 14., č.6, s. 462-468. ISSN 1805-4455.

MAREK, R. a kol. *Robotická paraaortální lymfadenektomie v onkogynekologii. Duální dokování da Vinci S systému zvyšuje úspěšnost vysoké paraaortální lymfadenektomie u karcinomu endometria*. Česká gynekologie, 2019, roč. 22., č.1, s. 4-17. ISSN 1805-4455.

Obr.2: Dostupné z:

<http://www.onhb.cz/article.asp?nArticleID=151&nLanguageID>